Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Muzyki
w Warszawie
Société des Amis de la Musique Ancienne à Varsovie

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ
PUBLICATIONS DE MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE

KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

XI

ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

„Tamburitta"

a tre voci:

Violino, due Viole e Basso Continuo
(Violino, Viola, Violoncello e Cembalo)

Według rękopisu z r. 1627 wydali i opracowali
MARJA SZCZEPAŃSKA I KAZIMIERZ SIKORSKI

Skład główny: Świętokrzyska 16
WARSZAWA

Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Muzyki
w Warszawie

Société des Amis de la Musique Ancienne à Varsovie

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ
PUBLICATIONS DE MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE

KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

XI

ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

„Tamburitta"

a tre voci:
Violino, due Viole e Basso Continuo
(Violino, Viola, Violoncello e Cembalo)

prof. mgr. Świerc Piotr

Według rękopisu z r. 1627 wydali i opracowali
MARJA SZCZEPAŃSKA I KAZIMIERZ SIKORSKI

Skład główny: Świętokrzyska 16
WARSZAWA

sygn. 6689/mr
akc. 6395/1045
BIBLIOTEKA INSTYTUTU FRYDERYKA CHOPINA

OBJAŚNIENIE

Adam Jarzębski, jeden z najwybitniejszych polskich kompozytorów w I połowie XVII wieku, urodził się w Warce nad Pilicą prawdopodobnie jeszcze przed r. 1590. Nie jest znany tok jego studjów muzycznych, dzięki którym został kompozytorem i skrzypkiem. Od jesieni r. 1612 do 30 kwietnia r. 1615 był skrzypkiem kapeli kurfürsta brandenburskiego Jana Zygmunta w Berlinie, poczem wyjechał do Włoch. Około r. 1620 został skrzypkiem kapeli królewskiej w Warszawie i był nim do śmierci, która nastąpiła między r. 1648 a r. 1651, najprawdopodobniej jednak w r. 1649, w którym syn jego Szymon zajął jego miejsce w kapeli królewskiej jako skrzypek. Obok zajęć muzycznych posiadał jeszcze inne, jak na to wskazuje jego tytuł „architectus" lub „aedilis Sacrae Regiae Maiestatis". Próbował też sił na polu literackiem, wydając w r. 1643 „Gościniec abo Opis Warszawy". *)

W druku ukazał się tylko jego kanon w „Cribrum Musicum" (Xenia Apollinea) Marka Scacchiego (r. 1643). Wszystkie inne jego kompozycje, wyłącznie instrumentalne, pozostały w rękopisie Nr. 111 Bibljoteki Miejskiej we Wrocławiu. Karta tytułowa tego rękopisu ma napis:

Canzoni è Concerti a due tre è quattro Voci Cum Basso Continuo Di Adamo Harzebsky Polono. Anno. M.DC.XXVII.

Pomiędzy tymi utworami jako Nr. 21 znajduje się wydana po raz pierwszy w niniejszym zeszycie „Tamburitta" na 3 głosy i basso continuo. Rękopis nie wymienia instrumentów, na które napisany jest ten utwór, jednakże nie ulega wątpliwości, że „prima vox" przeznaczony jest dla skrzypiec, zaś „secunda vox" i „tertia vox" dla dwóch „violae bastardae", jak wynika z porównania z innym utworem Jarzębskiego p. t. „Norimberga", w którym rękopis wymaga wyraźnie tych właśnie instrumentów. Już z tego powodu w wydaniu partycji zachowujemy oryginalne klucze i ich układ. „Vox secunda" sięga o kwartę wyżej niż „v. tertia", zaś „v. tertia" o tercję niżej niż „v. secunda". W wykonaniu „Tamburitty" można posługiwać się zespołem skrzypiec i dwóch viola da gamba. W razie potrzeby można zastąpić I viola da gamba przez altówkę, a II viola da gamba przez wiolonczelę. W tym wypadku jednak wzgląd na skalę dzisiejszych instrumentów wymaga, aby w taktach 18—21, 42—44 i 57—60 nastąpiła wymiana głosów pomiędzy altówką i wiolonczelą. Uwidocznione to jest w osobno wydanych głosach.

Pozatem nie wprowadzamy żadnych innych zmian. Dodane znaki podwyższenia są ujęte w nawiasy okrągłe. Omyłki rękopisu są wykazane w komentarzu rewizyjnym. Bas cyfrowany zrealizował Kazimierz Sikorski.

Żywa i od początku do końca utworu charakterystyczna rytmika „Tamburitty" oraz sam tytuł tej kompozycji wskazuje na naśladowanie rytmiki stosowanej dla instrumentów perkusyjnych, w szczególności bębna. „Tamburitta" należy do najbardziej charakterystycznych utworów A. Jarzębskiego i dlatego zasługiwała na wydanie.

*) W nakreśleniu biograficznego szkicu opierałam się na następujących źródłowych dziełach: 1. Aleksander *Poliński*, Dzieje muzyki polskiej w zarysie, Lwów b. r. (1907), str. 129, 130, 134 i 135; 2. Wstęp Władysława *Korotyńskiego* do nowego wydania „Gościńca" A. Jarzębskiego, Warszawa 1909, str. XI — XXVII; 3. Curt *Sachs*, Musik und Oper am kurbrandenburgischen Hof, Berlin 1910, str. 45, 49, 150 i 212; 4. X. Hieronim *Feicht*, Przyczynki do dziejów kapeli królewskiej w Warszawie za rządów kapelmistrzowskich Marka Scacchiego, w „Kwartalniku muzycznym", zeszyt 1 — 2, Warszawa 1928—29, str. 133 — 135. Twórczość A. Jarzębskiego omówił Z. Jachimecki w pracy p. t. Wpływy włoskie w muzyce polskiej. Część pierwsza, Kraków 1911 i w pracy p. t. Muzyka polska od roku 1572 do roku 1795, Warszawa b. r., gdzie wydał również utwór Jarzębskiego. p. t. „Nova casa".

NOTICE

Adam Jarzębski, un des plus éminents compositeurs polonais de la 1-re moitié du XVII s., naquit à Warka sur Pilica, probablement encore avant l'an 1590. On ne connait pas ses études musicales. A partir de l'automne 1612 jusqu'à 30 Avril 1615 il était à Berlin violoniste de la chapelle de l'électeur de Brandenbourg Jean Sigismond, après quoi il partit pour l'Italie. Vers 1620 il devint violoniste de la chapelle royale à Varsovie et garda ce poste jusqu'à sa mort. Il décéda entre 1648 et 1651, le plus probablement en 1649, à l'époque où son fils prit sa place dans la chapelle royale. En dehors de la musique, il avait encore d'autres occupations ce qui est notifié par son titre „architectus" ou „aedilis Sacrae Regiae Maiestatis". Il s'essaya dans la littérature, ayant édité en 1643 „La grande route ou la description de la ville de Varsovie".

Il n'a été publié de Jarzębski qu'un seul canon et cela dans le „Cribrum Musicum" (Xenia Apollinea) de Marco Scacchi (1643). Toutes ses autres compositions, exclusivement instrumentales, se trouvent dans le manuscrit Nr. 111 de la Bibliothèque de la ville de Breslau. La première page de ce manuscrit porte le titre:

Canzoni è Concerti a due, tre è quattro Voci cum Basso Continuo di Adamo Harzebski Polono. Anno M.DC.XX.VII.

La „Tamburitta" que nous éditons pour la première fois dans le cahier présent se trouve dans le manuscrit sous le numero 21. Elle est écrite à 3 voix et basso continuo sans indications quels sont les instruments qui doivent l'exécuter, mais il n'est pas à douter de ce que la „prima vox" soit écrite pour le violon et la „secunda vox" et la „tertia vox" pour deux „violae bastardae", ce qui ressort de la comparaison avec une autre composition de Jarzębski „Norimberga", où le manuscrit indique expressément ces instruments. Nous gardons dans notre édition les clés originales et leur arrangement. L'étendue de la „vox secunda" est d'une quarte plus haute que celle de la „vox tertia" et la „vox tertia" s'étend d'une tierce plus bas que la „vox secunda". On peut se servir pour l'exécution de la „Tamburitta" d'un Violon et de 2 Violes de gambe. Au besoin on remplace la 1-re Viola da gamba par un alto et la 2-me par une violoncelle. Dans ce cas il est nécessaire de croiser les voix dans les mesures 18 — 21, 42 — 44 et 57 — 60, c'est-à-dire il faut que dans les mesures indiquées l'alto joue la partie du violon et réciproquement. Nous indiquons ce changement dans les parties séparées.

Tout le reste est sans changements. Les signes d'altération que nous ajoutons sont entre parenthèses rondes. Les fautes du manuscrit sont énumérées dans le commentaire de révision. La basse chiffrée est réalisée par M. K. Sikorski.

Le titre de cette composition ainsi que sa rythmique vive et caractéristique montrent qu'elle imite la rythmique propre aux instruments de percussion, particulièrement au tambour. La „Tamburitta" mérite bien d'être publiée, étant une des plus caractéristiques compositions de Jarzębski.

Dr. MARJA SZCZEPAŃSKA

En esquissant la biographie de Jarzębski je me fondais sur les écrits dont l'énumération suit: 1. Aleksander Poliński, Dzieje muzyki polskiej w zarysie, Lwów 1907, pages 129, 130, 134, 135; 2. La préface de Władysław Korotyński de la nouvelle édition de „Gościniec" de Jarzębski, Varsovie 1903, pages XI — XXVII; 3. Curt Sachs. Musik und Oper am Kurbrandenburgischen Hof, Berlin 1910, pages 45. 49, 150, 212; 4. X. Hieronim Feicht. Contributions à l'histoire de la chapelle royale à Varsovie du temps de la direction de Marco Scachi, dans le „Kwartalnik Muzyczny", cahier 1 — 2, Varsovie 1928—9, pages 133—135. Z. Jachimecki parle de l'oeuvre de Jarzębski dans son livre „Wpływy włoskie w muzyce polskiej" 1-re partie, Kraków 1911 et dans son mémoire „Muzyka Polska od roku 1572 do roku 1795", Varsovie, dans lequel il a publié aussi une composition de Jarzębski portant le titre „Nova casa".

„Tamburitta“

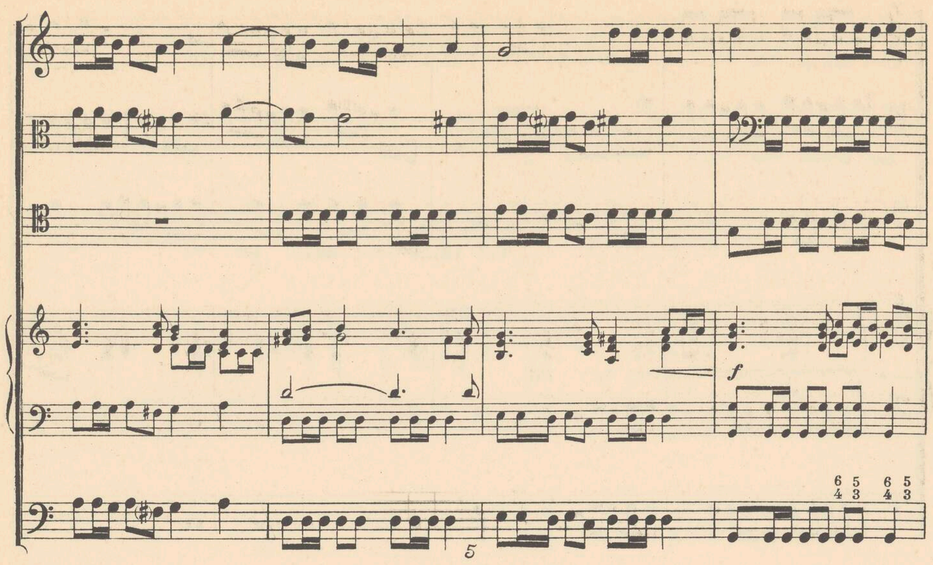
a tre voci:

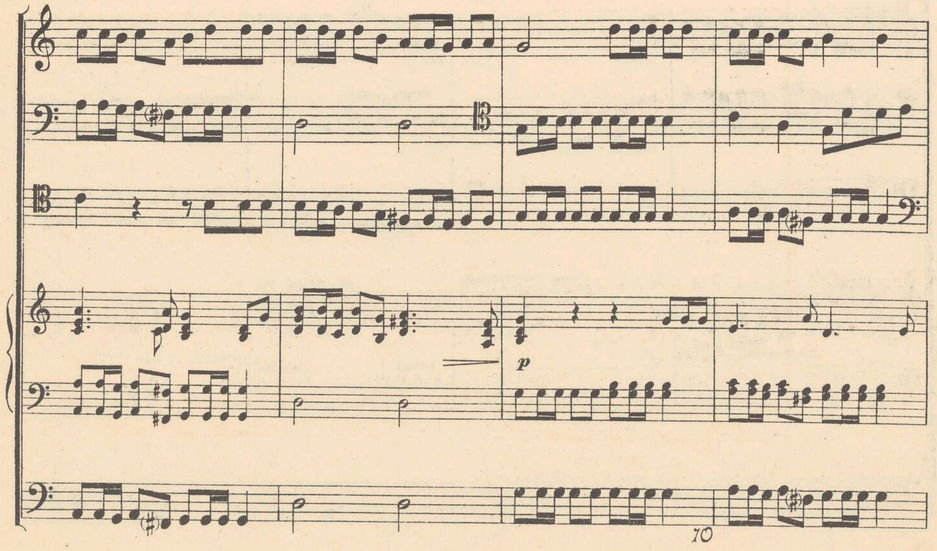
Violino, due Viole e Basso Continuo
(Violino, Viola, Violoncello e Cembalo)

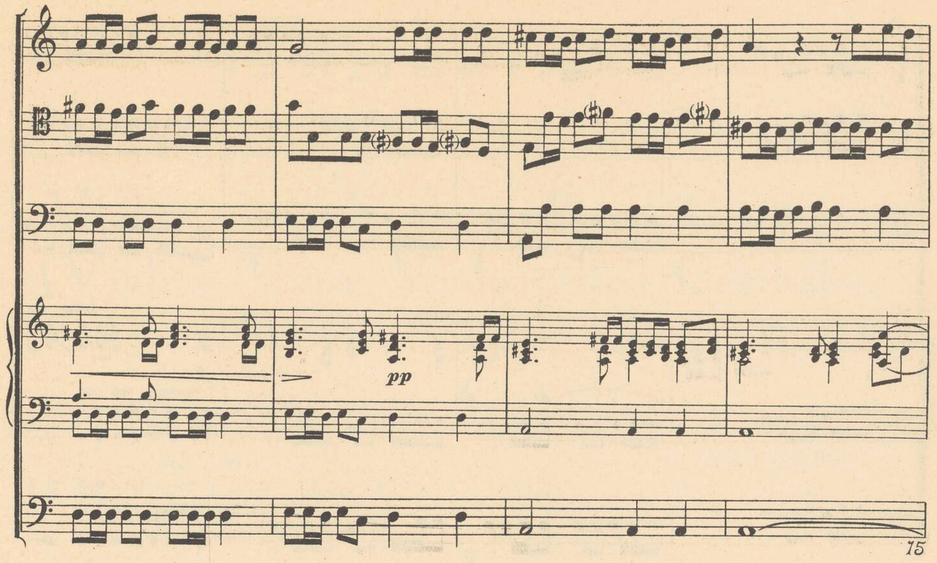
Według rękopisu z r. 1627
wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI

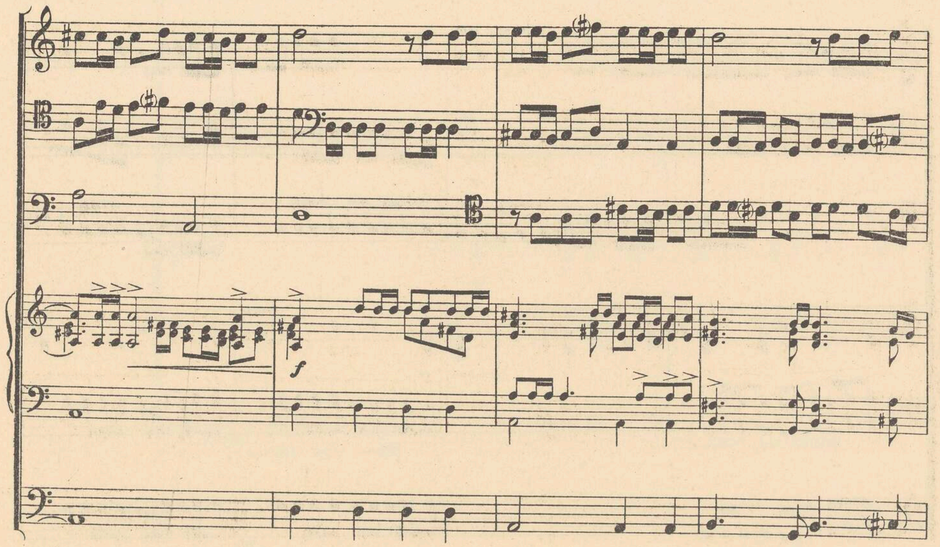
ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

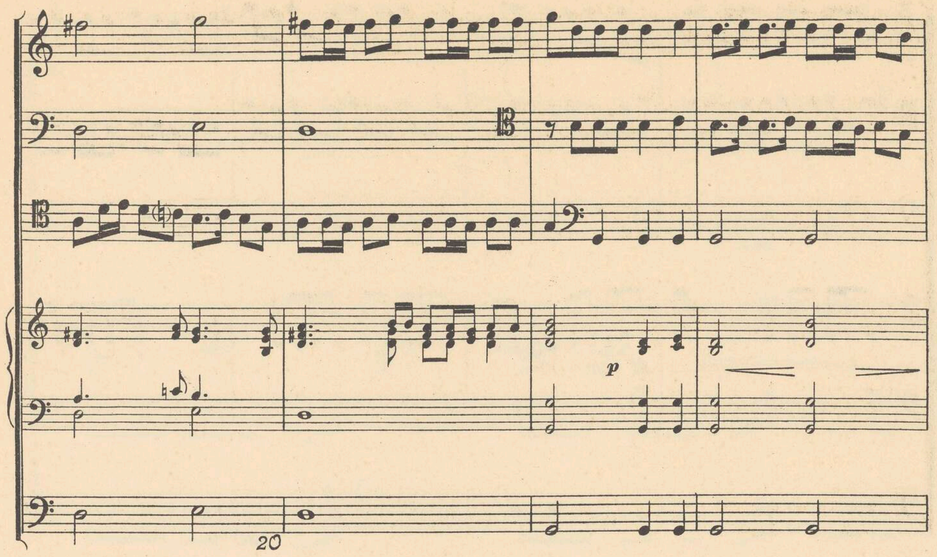

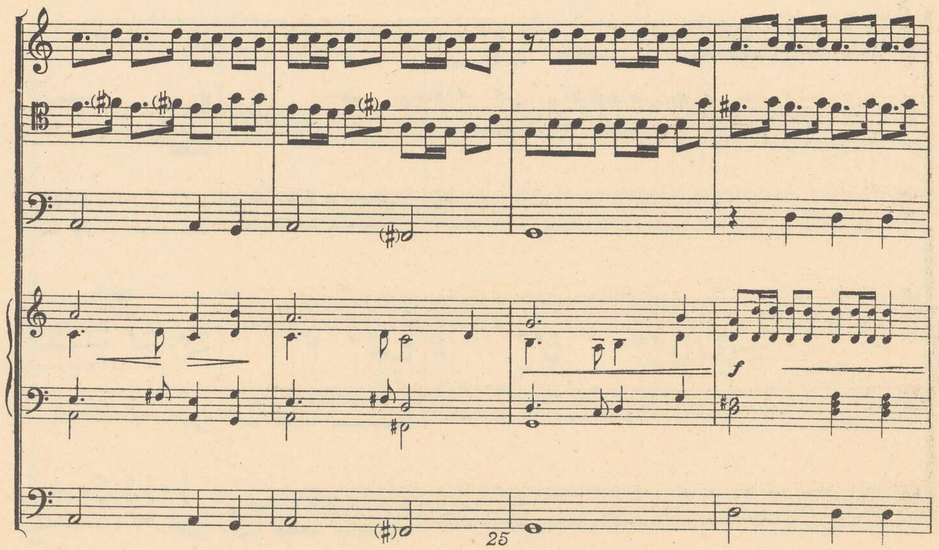

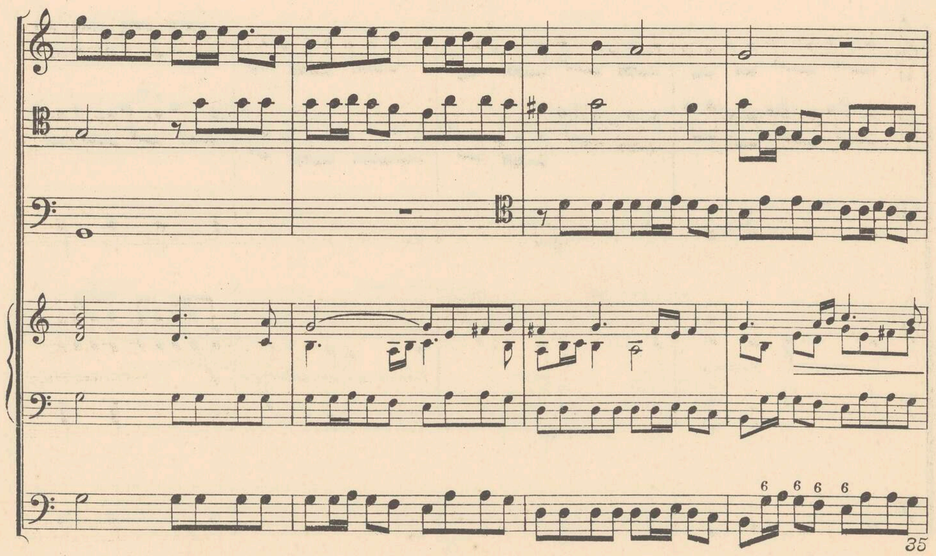

pp
15

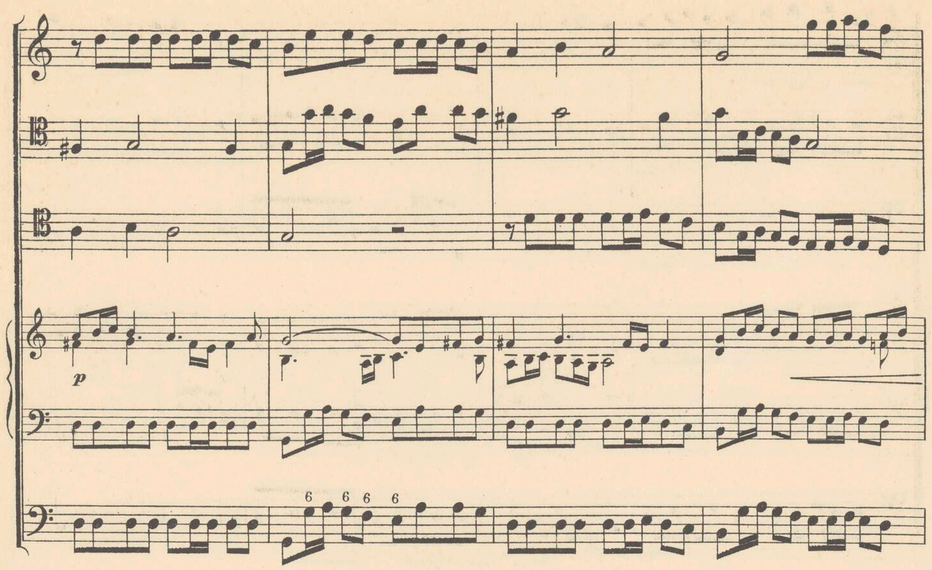

f

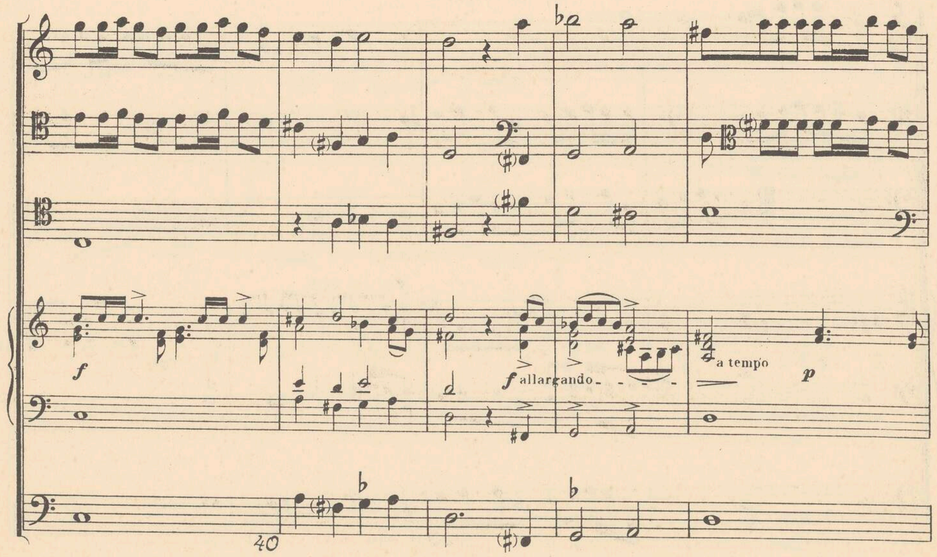

p
20

f
25

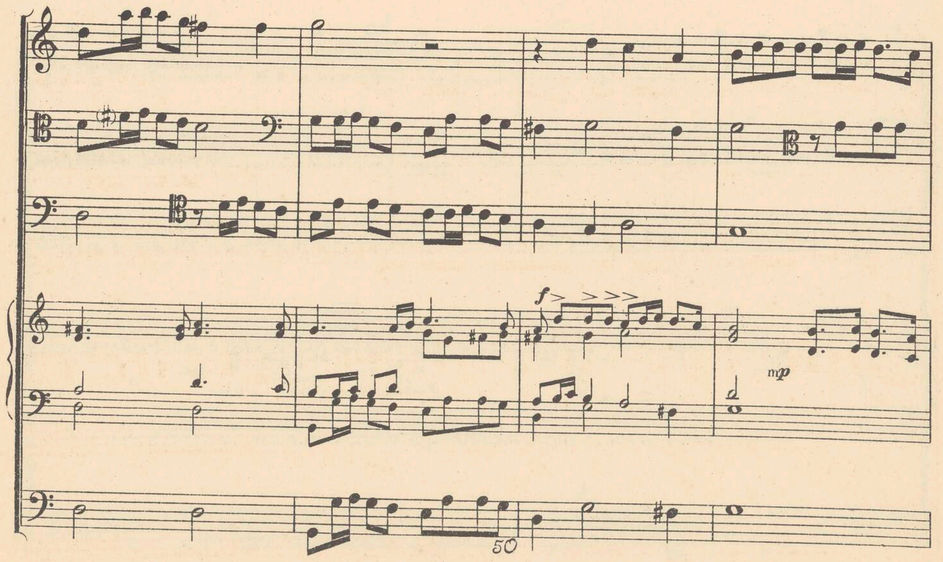

ff
30

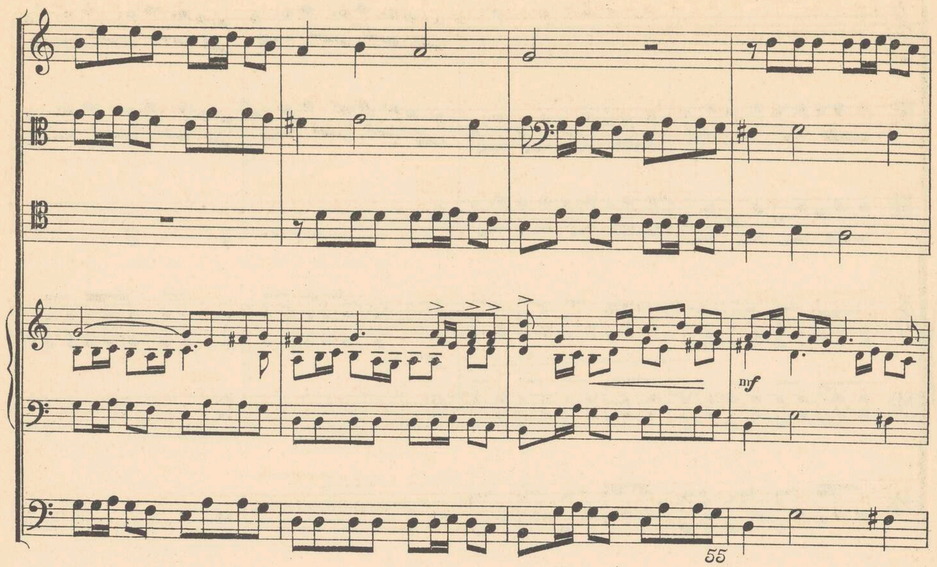

6 6 6 6
35

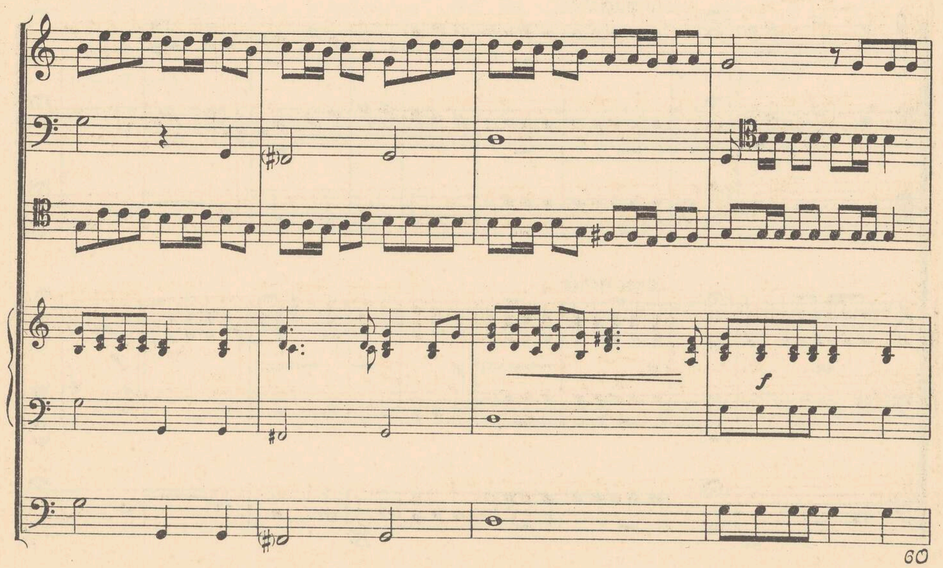

p
6 6 6 6

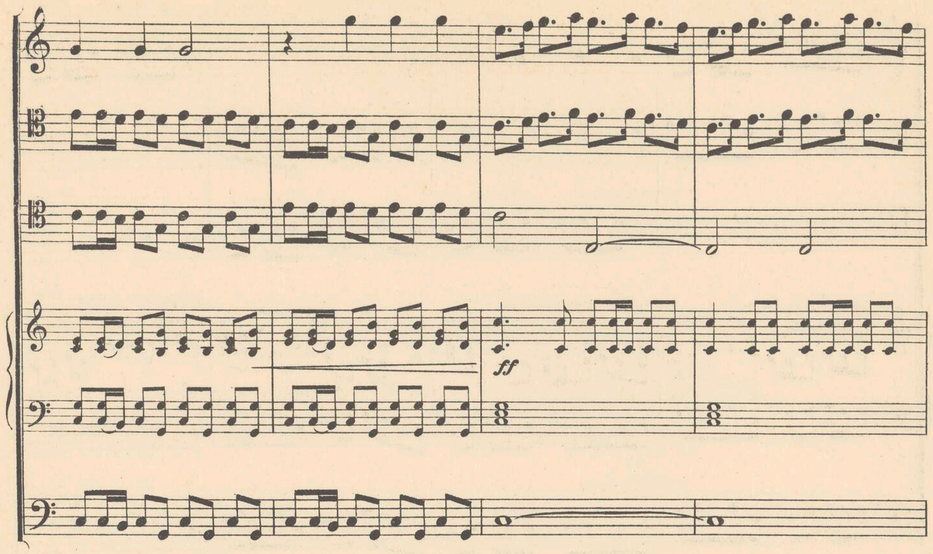

f
f allargando
a tempo
p
40

45
f

f
mp
50

mf
55

f
60

KOMENTARZ REWIZYJNY

Rękopis Nr. 111 Bibljoteki Miejskiej we Wrocławiu odznacza się naogół wielką starannością kopisty, który go sporządził, jednakże nie brak w nim usterek, które tu odnośnie do naszego utworu wykazujemy:

VOX PRIMA

Takt 15 : ostatnia nuta ma być d, nie e.

VOX SECUNDA

Takt 31 : ostatnia nuta ma być a, nie h.

VOX TERTIA

Takt 19 : piąta nuta ma być h, nie cis.

BASSO CONTINUO

Takt 35 : pierwsza nuta ma być h, nie g (przez analogję z „vox tertia").
Takt 36 : siódma nuta ma być d, nie e, dziewiąta nuta ma być d, nie c — dla uniknięcia równoległych oktaw z „vox prima".
Takt 39 : pierwsza nuta ma być h, nie g (przez analogję z „vox tertia").
Takt 55 : pierwsza nuta ma być h, nie g (przez analogję z „vox tertia").

Ponadto należy wskazać na szereg omyłek kopisty w zakresie *akcydencyj* (podwyższeń i obniżeń nut). Dodane przez nas znaki chromatyczne, ujęte w nawiasy, tłumaczą się same przez się względami tonalnemi i modulacyjnemi. Z tych samych powodów uznajemy następujące akcydencje kopisty za zbyteczne: 1. *vox prima*, takt 44: bemol przy nucie h, 2. *vox tertia*, takt 15: bemol przy nucie h.

Styczeń 1932 WYDAWCY

WYDAWNICTWO

DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ

Skład Główny: Świętokrzyska 16, Warszawa.

Zostały wydane:

Zeszyt I. S. S. SZARZYŃSKI (ca. 1700)
Sonata
na 2 skrzypiec i b. c. na organy.

Zeszyt II. M. MIELCZEWSKI († 1651)
„Deus in nomine tuo"
Concerto na bas, 2 skrzypiec, fagot (wiolonczelę) i b. c. na organy.

Zeszyt III. J. RÓŻYCKI (ca. † 1700)
Hymni ecclesiastici
na chór 4-o głosowy mieszany. Partytura i głosy.

Zeszyt IV. B. PĘKIEL († ca. 1670)
„Audite mortales"
Kantata na 2 soprany, 2 alty, tenor, bas z towarzyszeniem 2 altówek (wiolonczeli), wiolonczeli (kontrabasu) i b. c. na organy.

Zeszyt V. S. S. SZARZYŃSKI († ca. 1700)
„Pariendo non gravaris"
Concerto na tenor z towarzyszeniem 2 skrzypiec i b. c. na wiolonczelę i organy.

Zeszyt VI. M. MIELCZEWSKI († 1651)
Canzona
na 2 skrzypiec, fagot (wiolonczelę), i b. c. na wiolonczelę i organy.

Zeszyt VII. G. G. GORCZYCKI († 1734)
„Missa Paschalis"
na chór 4-o głosowy mieszany. Partytura i głosy.

Zeszyt VIII. ANONYMUS (s. XVI)
(Polski nieznany kompozytor).
„Duma"
na 2 skrzypiec, altówkę i wiolonczelę.

Zeszyt IX. WACŁAW Z SZAMOTUŁ († 1572)
„In Te Domine speravi"
Motet 4-o głosowy. Partytura i głosy.

Zeszyt X. S. S. SZARZYŃSKI (ca. 1700)
„Jesu, spes mea"
Concerto na sopran z towarzyszeniem 2 skrzypiec i b. c. na wiolonczelę i organy.

Zeszyt XI. A. JARZĘBSKI († 1649)
„Tamburitta"
na skrzypce, altówkę, wiolonczelę i b. c. (klawesyn)

W przygotowaniu:

P. DAMIAN P. S. († 1729)
„Veni Consolator"
Concerto na sopran, „clarino" i b. c. organy).

J. RÓŻYCKI († ca. 1700)
„Magnificemus in cantico"
Concerto na 2 soprany, bas i b. c. (organy).

M. MIELCZEWSKI († 1651)
„Veni Domine"
Concerto na 2 soprany, bas i b. c. (organy).

G. G. GORCZYCKI († 1734)
„Illuxit sol"
Concerto na 2 soprany, alt, tenor, bas z towarzyszeniem 2 skrzypiec, 2 altówek, wiolonczeli, kontrabasu i b. c. na organy.

DIOMEDES CATON
Pieśń na chór a capella.

MARCIN LEOPOLITA († 1589)
Msza Wielkanocna
na chór 5-cio głosowy mieszany.

A. JARZĘBSKI († 1649)
Koncerty instrumentalne:
„Nova Casa", „Chromatica", „Küstrinella"

M. ZIELEŃSKI
Fantazje instrumentalne.
na „2 violini overo cornetti e viola o Fagotto con Organo".

INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA WARSZAWA

TOWARZYSTWO WYDAWNICZE

MUZYKI POLSKIEJ

Skład Główny: Świętokrzyska 16, Warszawa.

Pieśni:

STANISŁAW MONIUSZKO PIEŚNI WYBRANE (tekst polski).
Zeszyt I. Wilja. Dziadek i babka. Luli. Kotek. Kochać. Dwa Krakowiaki. Mazurek. Kłosek. Żal dziewczyny. Prząśniczka, Morel. Znasz li ten kraj. Pielgrzym. Tren dziesiąty. O Zosi sierocie. Polna różyczka.
Zeszyt II. Wiosna. Do oddalonej. Rybka. Swaty. Krakowiaczek. Kozak. Dąbrowa. Stary hulaka. Wybór. Koszykarz. Lirnik wioskowy (drugi). Prządka. Nad Nidą. Sołtys. Maciek.

EUGENJUSZ PANKIEWICZ PIEŚNI (tekst polski i francuski).
Zwiędły listek. On i ona. Kwiatek. Mazurek. Kołysanka. Dziedzina ojczysta

JAN MAKLAKIEWICZ „PIEŚŃ O BURMISTRZANCE"

TADEUSZ SZELIGOWSKI „PIEŚNI ZIELONE" (teksty polski i francuski)

CZESŁAW MAREK 5 PIEŚNI (z r. 1911 i 1913) (tekst polski i niemiecki).

Muzyka kameralna:

JULJUSZ ZARĘBSKI KWINTET FORTEPIANOWY.

ROMAN STATKOWSKI KWARTET Nr. 5 na 2 skrzypiec, altówkę i wiolonczelę.
Partytura (mały format).
Głosy instrumentalne.

JERZY LEFELD SEKSTET Es-dur na 2 skrzypiec, 2 altówki i 2 wiolonczele.
Partytura (mały format).
Głosy instrumentalne.

KAZIMIERZ SIKORSKI SEKSTET na 2 skrzypiec, 2 altówki i 2 wiolonczele.
Partytura (mały format).
Głosy instrumentalne.

TOWARZYSTWO WYDAWNICZE

MUZYKI POLSKIEJ

Skład Główny: Świętokrzyska 16, Warszawa.

Skrzypce z fortepianem:

HENRYK MELCER DUMKA S. MONIUSZKI Parafraza ne skrzypce z fortepianem.

ADAM ANDRZEJOWSKI BURLESQUE na skrzypce z fortepianem.

JAN MAKLAKIEWICZ SUITA HUCULSKA na skrzypce z fortepianem.

Fortepian:

APOLINARY SZELUTO 4 POLONEZY „CZTERY PORY ROKU" na fortepian.

EUGENJUSZ PANKIEWICZ WARJACJE na fortepian.

FELIKS RODERYK ŁABUŃSKI „DANSE FANTASQUE" na fortepian.

Opera:

WITOLD MALISZEWSKI OPERA-BALET „SYRENA" wyciąg fort. ze śpiewem.

Teorja:

GABRYEL TOŁWIŃSKI AKUSTYKA MUZYCZNA.

PIOTR RYTEL HARMONJA.

KAZIMIERZ SIKORSKI INSTRUMENTOZNAWSTWO.

VIOLINO

GŁOSY INSTRUMENTÓW SMYCZKOWYCH
OPRACOWAŁ
TADEUSZ OCHLEWSKI

prof. mgr. Świerc Piotr

„TAMBURITTA“

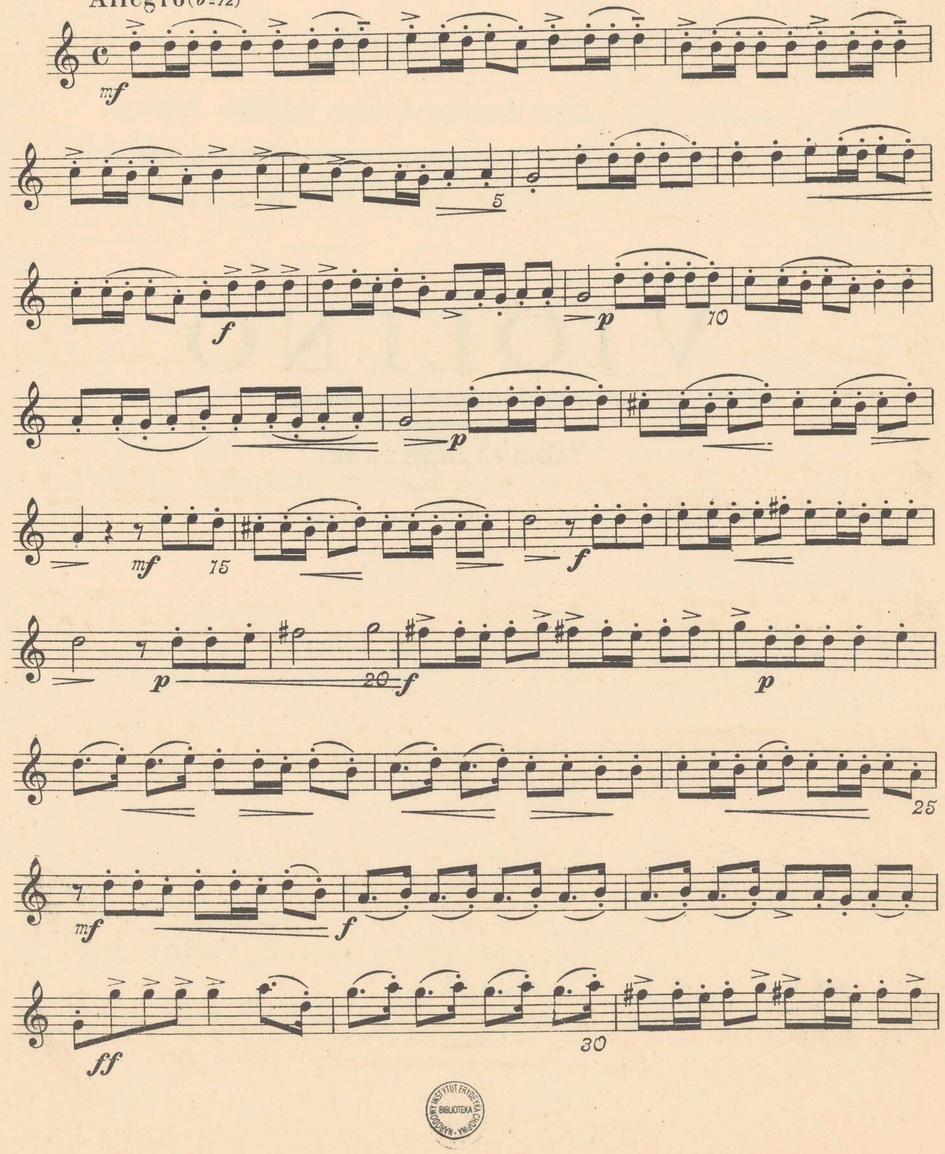
VIOLINO, VIOLA, VIOLONCELLO E CEMBALO
(VIOLINO, DUE VIOLE E BASSO CONTINUO)

Według rękopisu z r. 1627
wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI

ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

VIOLINO

Allegro (♩=72)

BIBLIOTEKA INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA WARSZAWA

„TAMBURITTA“

prof. mgr. Świerc Piotr

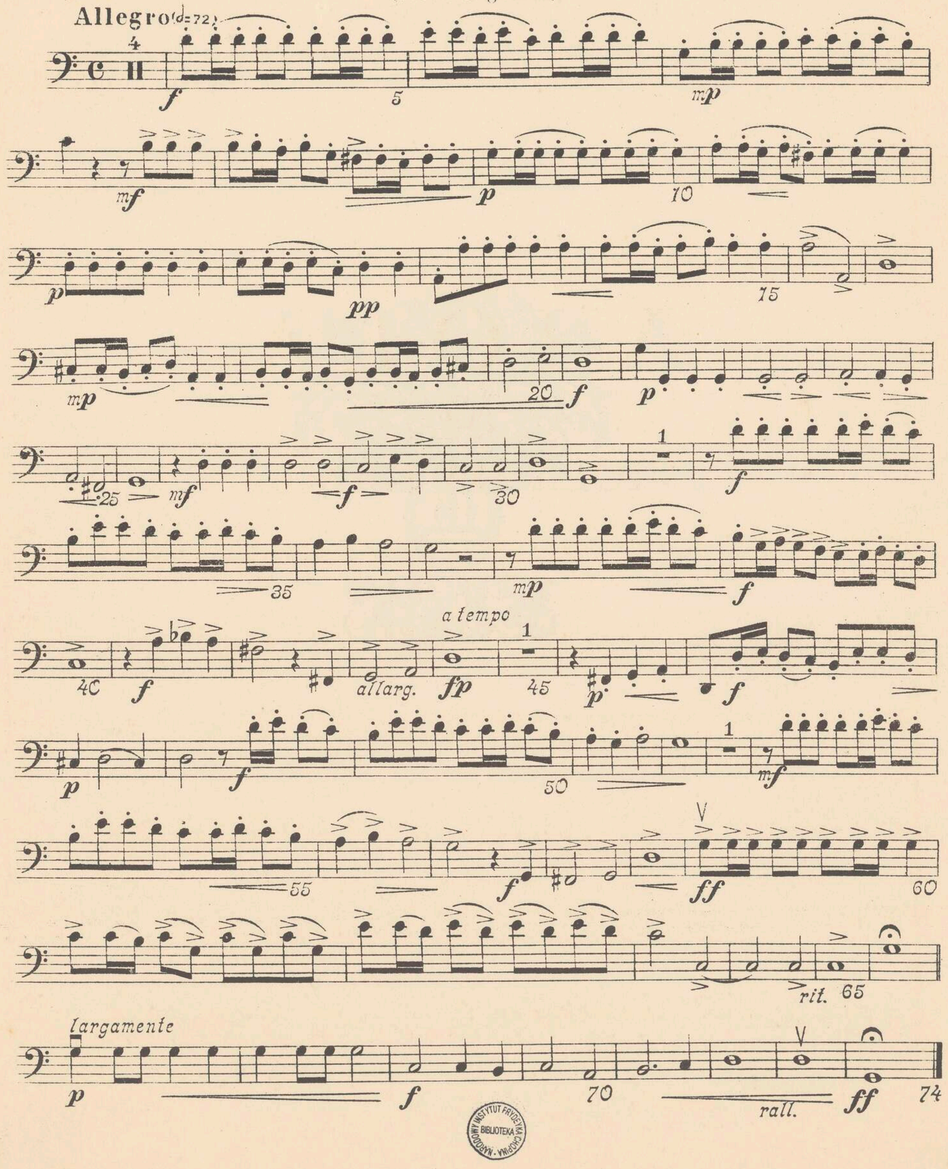
VIOLINO, VIOLA, VIOLONCELLO E CEMBALO
(VIOLINO, DUE VIOLE E BASSO CONTINUO)

Według rękopisu z r. 1627
wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI

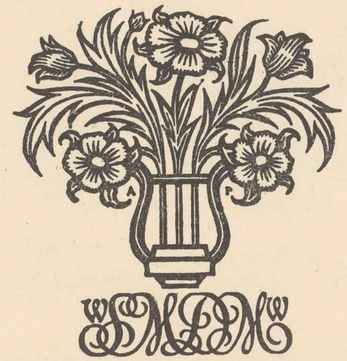
ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

VIOLONCELLO
(viola da gamba)

Allegro (♩=72)

BIBLIOTEKA INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA WARSZAWA

VIOLA
O
VIOLA DA GAMBA

prof. mgr. Świerc Piotr

prof. mgr. Świerc Piotr

„TAMBURITTA“

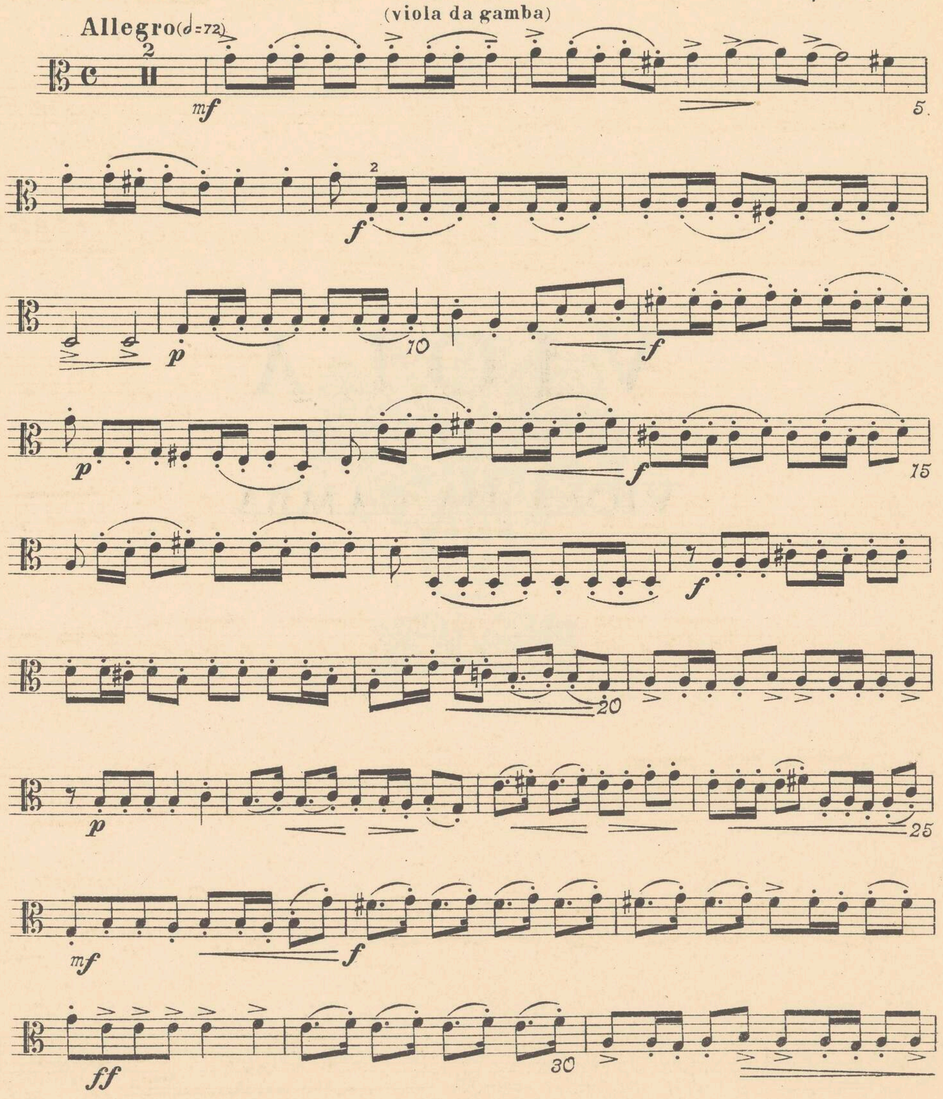
VIOLINO, VIOLA, VIOLONCELLO E CEMBALO
(VIOLINO, DUE VIOLE E BASSO CONTINUO)

Według rękopisu z r. 1627
wydali i opracowali
M. SZCZEPAŃSKA i K. SIKORSKI

ADAM
JARZĘBSKI
(† 1649)

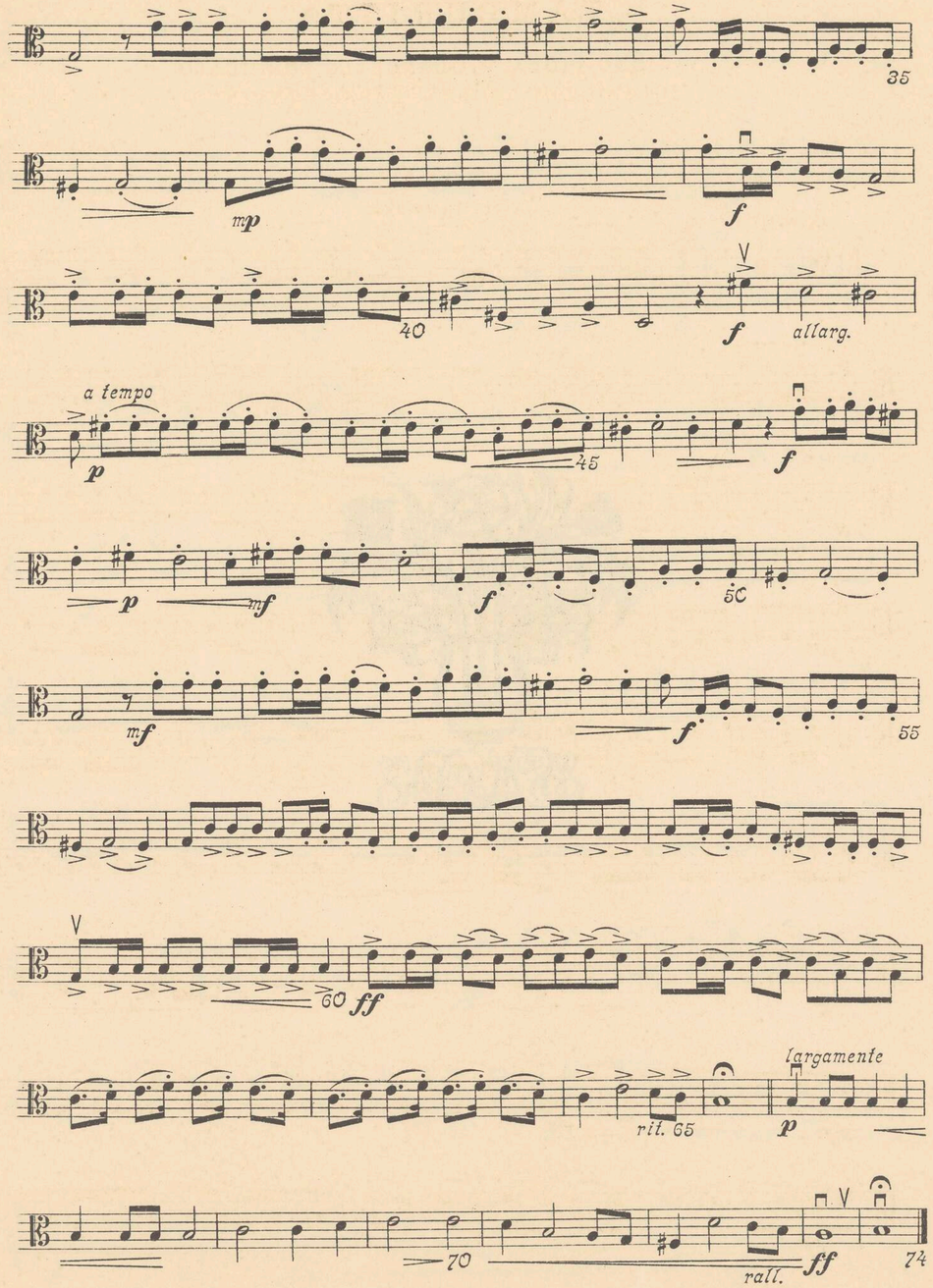
VIOLA
(viola da gamba)

Allegro (♩=72)

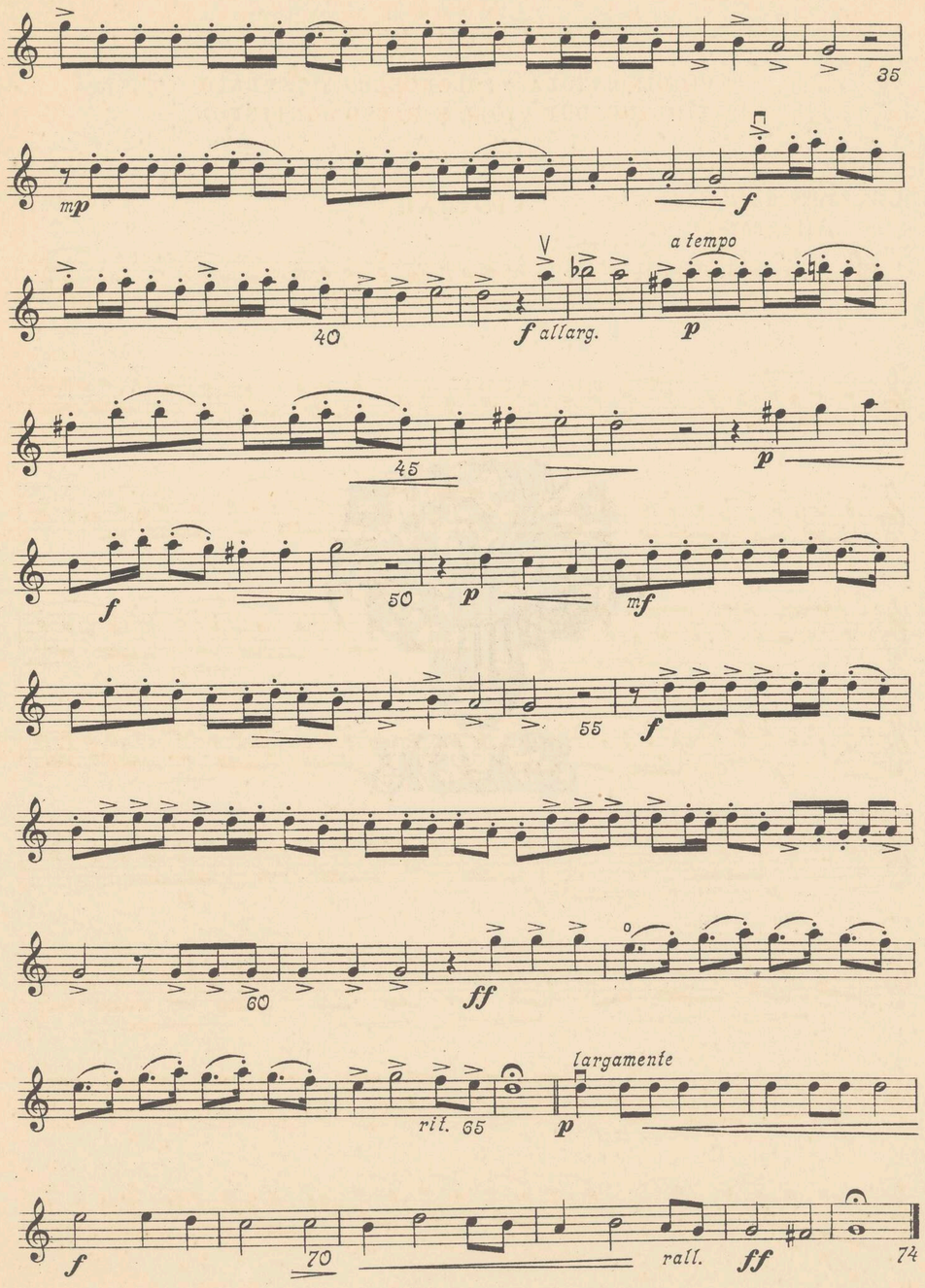
INSTYTUT FRYDERYKA CHOPINA BIBLIOTEKA

VIOLA

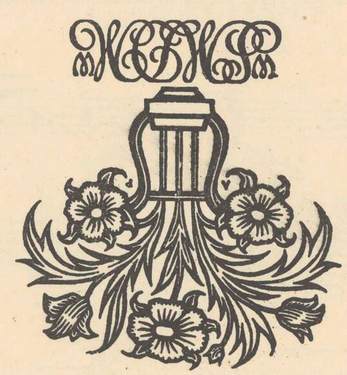

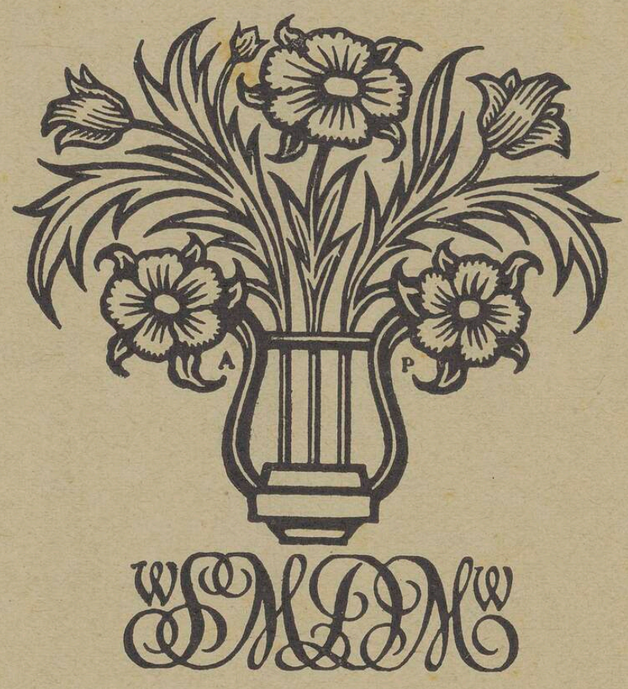
VIOLINO

35
mp
f
40
a tempo
f allarg.
p
45
p
f
50
p
mf
55
f
60
ff
rit. 65
largamente
p
f
70
rall.
ff
74

MINISTERSTVO PRŮMYSLU A OBCHODU
KNIHOVNA

6689/w

DRUK M. GARASIŃSKI, WARSZAWA, BRACKA 20.

Stowarzyszenie Miłośników Dawnej Muzyki
w Warszawie
Société des Amis de la Musique Ancienne à Varsovie

WYDAWNICTWO
DAWNEJ MUZYKI POLSKIEJ
PUBLICATIONS DE MUSIQUE ANCIENNE POLONAISE

KIEROWNIK WYDAWNICTWA
Dr. Adolf Chybiński
Profesor Uniwersytetu Lwowskiego

XI

ADAM JARZĘBSKI

(† 1649)

„Tamburitta"

a tre voci:

Violino, due Viole e Basso Continuo
(Violino, Viola, Violoncello e Cem[illegible])

Według rękopisu z r. 1627 wydali i opracowali
MARJA SZCZEPAŃSKA I KAZIMIERZ SIKOR[illegible]

Skład główny: Świętokrzyska 16
WARSZAWA

